

دفتر شماره ۶

پژوهش‌هایی درباره

کرانه‌های دریای کاسپین

نویسندگان:

ابوالقاسم اسماعیل‌پور مطلق، پروفسور التاک. مالچانوا؛ پروفسور ولادیمیر.ب. ایوانف؛ دکتر لیلی دادخداپوا، دکتر ایران کلباسی، دکتر سیف‌الدین میرزایف، دکتر فرزانه میرزایووا، دکتر حبیب برجیان، دکتر زهره زرناس، پروفسور غوزل محی‌الدین‌اوا، دکتر ای.ی. کوزمینا، دکتر ریچارد س. داویس، پروفسور الکساندر بویارف، دکتر حسن فاضلی، دکتر یدالله ثمره، دکتر ژاله آموزگار، دکتر محمدرضا باطنی، علی‌اکبر کریم‌تبار، دکتر محمدباقری، طیار یزدان‌پناه لموکی، مسعود پورهادی، دکتر علی‌علیزاده جوینی، فاطمه صباغیان، ناصر صباغیان، حسین شکی، مهدی خلیلی، علی‌احمد جعفری، دکتر زینب صادقی سهل‌آباد، دکتر تامیرلان صلبی‌یف، دکتر حسن ذوالفقاری، محمدابراهیم عالمی، هوشنگ جاوید، پروفسور شادی گل عمراوا، پروفسور رجب امانف، نورالله علی‌زاده، نادر علی‌فلاح، محمد لوطیج، دکتر علیرضا شاه‌حسینی، دکتر احد قربانی، عزیز عیسی‌پور، سلیمان راوش، ابدقاه آمیغ، عواد سعادت (حالت بخشی)، اتابای سوزلری، بایاتو لاری، عبدالطیف سهاک، عزیز عیسی‌پور محمدعلی جعفری دواپسری، دکتر فروغ اولاد، خسرو باقری.

مترجمان:

مسعود حقانی پاشاکی، دکتر سیدحسین موسویان، مهندس محمدرضا گودرزی پروری، دکتر عزیز آریانفر، محسن حمیدی، صدیق رهپو طرزی.

به سرپرستی:

طیار یزدان‌پناه لموکی

عنوان و نام پدیدآور	:	پژوهش‌هایی دربارهٔ کرانه‌های دریای کاسپین؛ به کوشش ابوالقاسم اسماعیل پور و دیگران؛ به سرپرستی طیار یزدان‌پناه لموکی.
مشخصات ظاهری	:	۷۳۶ص. مصور، جدول.
شابک	:	۹-۳۵-۸۹۹۱-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	فیبا ج. ۱ (چاپ اول ۱۳۹۷) نشر میرماه
یادداشت	:	ج. ۲ (چاپ اول ۱۳۹۸) نشر میرماه
یادداشت	:	ج. ۳ (چاپ اول: ۱۳۹۹) : نشر دریای علم
یادداشت	:	ج. ۵ و ۴ (چاپ اول: ۱۴۰۰) : نشر پژواک فرزانه
یادداشت	:	ج. ۶ (چاپ اول: ۱۴۰۰) : نشر پژواک فرزانه
موضوع	:	ادبیات و فرهنگ عامه -- ایران -- مازندران
	:	ادبیات و فرهنگ عامه -- ایران -- گیلان
شناسه افزوده	:	یزدان‌پناه لموکی، طیار، ۱۳۳۱
رده‌بندی کنگره	:	PIR۳۲۶۸۰۹۲-۴۳۹۷۴
رده‌بندی دیویی	:	خ۹ف۴
شماره کتاب‌شناسی ملی	:	۵۲۰۷۵۳۱

پژوهش‌هایی دربارهٔ کرانه‌های دریای کاسپین

سرپرست مؤلفان: طیار یزدان‌پناه لموکی

ویرایش و تولید: نشر پژواک فرزانه

مدیریت فرهنگی: کبری شاه‌پری طرئی

طراح جلد: زهرا غلامی

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

شمارگان: ۴۰۰ نسخه

قیمت: ۲۲۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹-۳۵-۸۹۹۱-۶۰۰-۹۷۸

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، نرسیده به میدان فردوسی، خیابان پارس،

کوچه جهانگیر، پلاک ۹، ورودی غربی، طبقه دوم، واحد ۱۰.

تلفن: ۶۶۷۳۹۶۳۶ -- pjfarzan@gmail.com

حق چاپ و نشر محفوظ است

فهرست مطالب

۱۳.....	سرسخن.....
۱۹.....	ساختار اساطیری شاهنامه.....
	دکتر ابوالقاسم اسماعیل پور مطلق
۳۱.....	درباره پایتخت ایران؛ تهران و گویش تهرانی.....
	پروفسور النا کنستانتینونا مالچانوا
	مترجم: مسعود حقانی پاشاکی
۳۷.....	زبان مراسم آیینی در نزد زرتشتیان ایران.....
	پروفسور ولادیمیر باریسویچ ایوانف / دکتر لیلی دادخداپوا
	مترجم: دکتر سیدحسین موسویان
۴۷.....	تولد و مرگ زبان‌ها، همراه با توصیفی از گویش خوانساری.....
	دکتر ایران کلباسی
۵۵.....	ویژگی‌های نام‌های رسوم تاجیکی که با پسوند «-آن» ترکیب یافته‌اند.....
	دکتر سیف‌الدین میرزایف / دکتر فرزانه میرزایووا
۷۳.....	ایرانیان استپ از نگاه ایرانیان فلات، دیدگاهی ایرانی از ایرانیان مرغزاران اوراسیا.....
	دکتر حبیب برجیان
	مترجم: مهندس محمدرضا گودرزی پروری
۹۵.....	متن‌های دینی سغدی و ادبیات بودایی.....
	دکتر زهره زرشناس
۱۰۷.....	نقش دولت «کیرپاندی» در باهم آمیزی فرهنگ‌های آسیای میانه.....
	پروفسور غوزل محی‌الدین اوا
	مترجم: دکتر عزیز آریانفر
۱۳۳.....	شکل‌گیری و توسعه اقتصاد تولیدی در استپ‌های پونتیک-کاسپین و نقش مناسبات غربی.....
	دکتر ای. ی. کوزمینا
	مترجم: محسن حمیدی

- ۵۵۵..... رباعیات خلقی مردم تاجیکستان
پروفسور شادی گل عمراوا / پروفسور رجب امانف
- ۵۵۷..... ترانه همدم جان.....
شعر و اجرا: استاد نورالله علیزاده و...
- ۵۶۱..... مهم‌ترین معیارها و مؤلفه‌های دوبیتی‌های تبری.....
نادعلی فلاح / محمد لوطیچ
- ۵۹۳..... ایل الیکایی، ایلی تبری تبار در خوار (گرمسار و آرادان امروزی).....
دکتر علیرضا شاه‌حسینی
- ۶۰۳..... دام‌داری در دهنار.....
دکتر احد قربانی
- ۶۳۷..... تأملی بر گالش‌ها، کوچ و وظایف‌شان در تنکابن.....
عزیز عیسی‌پور
- ۶۴۵..... جشن سده.....
سلیمان راوش
- ۶۵۱..... فرهنگ جشن ختنه‌سوران در میان اقوام.....
چوکران و جنبه‌های فرهنگی و اعتقادی آن بین مردم تاجیک.....
دکتر سیف‌الدین میرزایف / ابدقاه امینف
- ۶۵۳..... جشن ختنه‌سوران طبیعی و قدیمی ساده، در نزد ترکمن‌های ایران و ترکمنستان.....
طواق سعادت (حالت بخشی)
- ۶۶۹..... ختنه‌سوران در محال گرگر «سنت طوبی».....
اتا بابا سوزلری / بایاتو لاری
- ۶۷۱..... آخرین محل محفل ختنه‌سوری.....
عبداللطیف سهاک
- ۶۷۵..... ختنه‌سوران در تنکابن.....
دکتر عزیز عیسی‌پور
- ۶۸۱..... جشن ختنه‌سوران در رودبار گیلان.....
محمدعلی جعفری دوا‌ب‌سری
- ۶۸۳..... یادمان‌ها.....
- ۶۸۵..... نکوداشت اسطوره‌شناس فقید جناب دکتر جلال ستاری.....
زیر نظر دکتر ابوالقاسم اسماعیل‌پور مطلق

- جایگاه زنده‌یاد دکتر جلال ستاری در عرصه فرهنگ ایران..... ۶۸۷
 دکتر ابوالقاسم اسماعیل‌پور مطلق
- دیدگاهی نو در عرصه اسطوره‌شناسی ایران با یادکردی از استاد جلال ستاری..... ۶۹۱
 دکتر فروغ‌اولاد
- نکوداشت دانشمند فقید جناب دکتر محمدرضا باطنی..... ۶۹۷
 زیر نظر دکتر ژاله آموزگار
- دکتر محمدرضا باطنی، رادمرد دانشور، از آستانه ناگزیر گذشت..... ۶۹۹
 خسرو باقری
- الحاقی بر دو یادمان..... ۷۰۹
- پیام هم‌دردی با پروفسور النا. ک. مالچانوا و پروفسور جوی ادلمان..... ۷۱۱
 از دفتر پژوهش‌هایی درباره کرانه‌های دریای کاسپین
- گرامی‌داشت زنده‌نام نجف دریابندری..... ۷۱۳
 از دفتر پژوهش‌هایی درباره کرانه‌های دریای کاسپین
- گفتاری درباره زندگی و آفریده‌های استاد نجف دریابندری..... ۷۱۵
 خسرو باقری

پیش از این، درباره مناسبات هم‌زیستی مسالمت‌آمیز میان اقوام، در دوره کهن، عصر کاسی‌ها به این سو (دوره فلز تا هزاره دوم پیش از میلاد) اشاره مختصری شد. داشتن ارتباط اقتصادی، علمی، فرهنگی و هنری، برخورداری از تجربیات دانش یک‌دیگر، مناسبات قومی، پذیرش اقوام کوچی، تأثیرپذیری فن ساخت، مهندسی ذوب، قالب‌سازی، پیکرتراشی، سفال‌گری، به‌کارگیری رنگ‌ها، شکل‌یابی نمادها... در دوره‌های یاد شده، که حتی از نیمه دوم هزاره ششم پیش از میلاد پایه‌گذاری شده، میان مردمان حوزه دریای کاسپین (از ترکستان تا قفقاز) به‌طور موز در سرسختن‌های پیشین و... گفته آمد.

در ادامه نظر بر این است اگر بنا به ضرورت‌های جبری آن اتحاد و هم‌زیستی نخستین، از کف کار، به‌ویژه صنعت عصر نوسنگی، در دوره توسعه‌یابی دام‌داری و کشاورزی برخاست و قد برافراشت و فرهنگ و زبان زمان خود را آفرید. به نمونه آگاهانه‌تری در دور تاریخی به‌ویژه پس از شکل‌گیری جاده ابریشم قدیم، در نخستین سده‌های میلادی، می‌توان اشاره کرد که به‌صورت یک خط بارزگانی، دیپلماسی، فرهنگی و هنری... که از هند و کاشغر، آسیای مرکزی، ایران در عصر کوشانیان (از سال ۵۰ تا ۲۲۰ میلادی) بین سه امپراتوری «هان» در چین، امپراتوری کوشانیان (با محدوده ارضی از هندوستان، آسیای مرکزی، از سغدیان، گرفته تا افغانستان مرکزی، شرقی، جنوبی، ماوراءالنهر) و امپراتوری روم برقرار شده بود، به اوج شکوفایی خود رسید. بنا براین، لازم به‌نظر می‌رسد شرح گزارش کوتاهی فهرست‌وار در این باره گفته آید؛ چون در شماره مزبور به‌طور مبسوط چند مطلب تخصصی از جانب اساتید و دانشمندان این حوزه، روی موردهای یاد شده، آمده است. منتها پیش از آن لازم است به حضور و پیدایی برخی از اقوام برجسته این منطقه گسترده و پردامنه، چه ایرانی و انیرانی (غیر آریایی)، در دوره باستان اشاره شود.